

ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ.

Στρατηγός Μιχαήλ Δημητρίου Κωσταράκος, Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ.
π. Πρόεδρος της Στρατιωτικής Επιτροπής της ΕΕ.

Τον περασμένο μήνα η Ελλάδα αντιμετώπισε με επιτυχία μια υβριδική εισβολή. Η εξάπλωση τη πανδημίας στην Τουρκία έδωσε τέλος στην εισβολή και η Τουρκία απέσυρε βιαστικά τα βασικά της όπλα από τα ελληνοτουρκικά σύνορα, δηλαδή τις χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες καθώς και τις δυνάμεις της στρατοχωροφυλακής που είχε προωθήσει εκεί. Και η Τουρκία και η Ελλάδα ασχολούνται πλέον κατά κύριο λόγο με την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Ένα από τα θετικά της τουρκικής αιφνιδιαστικής ενέργειας ήταν ότι ξεκαθάρισε σε όλους τους πολιτικούς και ακαδημαϊκούς κύκλους, που το τελευταίο διάστημα διακήρυτταν την «συνεννόηση», «συνεργασία ή συνδιαχείριση» με την Τουρκία, ότι οι απόψεις τους δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα και τη δυναμική των σχέσεων μας με την Τουρκία, ή με τις τουρκικές επιδιώξεις. Πρέπει να κατάλαβαν όλοι πλέον ότι δεν είμαστε εμείς οι «μοναχοφαγάδες» αλλά ο «κακός μας γείτονας» που επειδή τα πολύ τελευταία χρόνια άρχισε να μας υποτιμά, μας θεωρεί (τουλάχιστον μέχρι την περασμένη Καθαρά Δευτέρα), εύκολη λεία για τα μεγαλοιδεατικά του σχέδια. Η κρίση και η εισβολή στις Καστανιές ήταν απλώς μια πρώτη φάση αυτών των σχεδίων.

Δεν νομίζω να υπάρχει κάποιος στην Ελλάδα ή στην Ευρώπη που να πιστεύει ότι η υβριδική εισβολή των Τούρκων αντιμετωπίστηκε επιτυχώς και τελείωσε. Ο ίδιος ο Τούρκος πρόεδρος και οι υπουργοί του

δήλωσαν ότι θα επανέλθουν στην συνέχιση των ενεργειών για την επίτευξη των στόχων τους σε βάρος της Ελλάδος.

Η πανδημία επέβαλλε στους Τούρκους αυτό που στρατιωτικά θα λέγαμε μια «επιχειρησιακή παύση». Όπως όταν σ' ένα πόλεμο μια φοβερή μη αντιμετωπίσιμη θεομηνία εξαναγκάζει τους εμπόλεμους να σταματήσουν προσωρινά τις επιχειρήσεις ή όπως σ' ένα αγώνα ποδοσφαίρου όταν μια ξαφνική νεροποντή σταματάει τη διεξαγωγή μέχρι η βροχή να σταματήσει. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία, ότι η έστω και προσωρινή αντιμετώπιση ή κάμψη της πανδημίας στη Τουρκία (η τουρκική ηγεσία δεν ενδιαφέρεται για την Ελλάδα), θα οδηγήσει σε επανάληψη κάποιας μορφής υβριδικών ή άλλων επιχειρήσεων.

Το χρονικό αυτό διάστημα των μερικών μηνών της «επιχειρησιακής παύσης» λόγω πανδημίας, αποτελεί μια ευκαιρία για την ελληνική Εθνική Άμυνα που δεν πρέπει να μείνει ανεκμετάλλευτη. Δεν αναφέρομαι μόνο στις Ένοπλες Δυνάμεις αλλά και στα Σώματα Ασφαλείας και σε όλους εκείνους τους πολιτικούς φορείς που ενεπλάκησαν και εκτιμάται ότι θα εμπλακούν σε ενδεχόμενες μελλοντικές υβριδικές κρίσεις, εισβολές ή παραβιάσεις.

Η πανδημία, κατά τη γνώμη μου, αποτελεί σημαντική ευκαιρία γιατί έχει απαλλάξει τις δυνάμεις μας από τις καθημερινές δουλειές και υποχρεώσεις. Δεν υπάρχουν ασκήσεις, βολές, επισκέψεις, επιθεωρήσεις, τελετές ή εκδηλώσεις αλλά ούτε και άδειες ή άλλου είδους απουσίες του προσωπικού, εκτός από κάποιες πρόσθετες υποχρεώσεις και επιβεβλημένα μέτρα για την υποστήριξη στην αντιμετώπιση της πανδημίας, που όμως είναι σίγουρα διαχειρίσιμες. Με αφορμή τον κορωνοϊό είναι σίγουρο ότι πολλές υποχρεώσεις και δουλειές αναθεωρήθηκαν, ανεστάλησαν ή καταργήθηκαν για τη διευκόλυνση και την ασφάλεια του προσωπικού.

Είναι λοιπόν ευκαιρία, αυτό το χρονικό διάστημα και μέχρι να εκδηλωθεί η επόμενη τουρκική ενέργεια, ο καθένας που αποτελεί μέλος αυτού του μηχανισμού αποτροπής και άμυνας, από τον μεγαλύτερο μέχρι τον νεώτερο, να μελετήσει και να αναλογισθεί τι ήταν αυτό που δεν προλάβαινε και δεν μπορούσε να κάνει μέχρι χθες, λόγω μη ύπαρξης χρόνου, άνεσης, δυνατοτήτων ή πόρων και να αρχίσει να το κάνει, στο μέτρο του δυνατού, από σήμερα. Τηρώντας ασφαλώς όλα τα προβλεπόμενα προστατευτικά μέτρα για να μην ασθενήσει.

Ας ξαναμελετήσουν όλοι τα βιβλία, τα Εγχειρίδια, τους Κανονισμούς, τις Οδηγίες και τα Σχέδια που περιγράφουν τα τακτικά καθήκο-

ντα, τις τεχνικές διαδικασίες, τις τακτικές και επιχειρησιακές λειτουργίες και υποχρεώσεις και τα τοπικά ή εθνικά σχέδια. Από το μνημόνιο ατομικής τακτικής του τυφεκιοφόρου και τις οδηγίες λειτουργίας και συντηρήσεων όλων των ατομικών και ομαδικών οπλικών συστημάτων και μέσων κινήσεως, μέχρι τις λεπτομέρειες των εθνικών σχεδίων όπου χρειάζεται να αναθεωρηθούν. Όπου απαιτείται αναδιοργάνωση ή αναδιάταξη θα πρέπει να προσδιορισθεί, να διαταχθεί και αν δεν γίνεται να εφαρμοσθεί άμεσα, να υλοποιηθεί αμέσως μετά την άρση της καραντίνας. Οι ατομικές λίστες υποχρεώσεων πρέπει να αναθεωρηθούν και οι ατομικοί ή συλλογικοί στόχοι να εκτιμηθούν, να επανεξετασθούν και να επανασυνταχθούν. Ακόμα και οι διάφορες συμβάσεις που δεν μπορούν να προχωρήσουν χωρίς τον αντισυμβαλλόμενο πρέπει να μελετηθούν, να συνταχθούν και να προετοιμαστούν ώστε να λείπει μόνο η υπογραφή κάποιων που επί του παρόντος δεν είναι φυσικά προσβάσιμοι. Οι μόνες ενέργειες που δεν επιτρέπεται να υλοποιηθούν, είναι εκείνες που παραβαίνουν τα μέτρα ασφαλείας κατά της διασποράς της ασθενείας. Την ημέρα που θα ανακοινωθεί το πέρας της πανδημίας ή η άρση της καραντίνας στη χώρα μας, αλλά κυρίως στην Τουρκία, θα πρέπει να μας βρει να έχουμε ολοκληρώσει όλες αυτές τις νοητικές, τεχνικές, εκπαιδευτικές, οργανωτικές ή σχεδιαστικές προετοιμασίες, και να είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε στην υλοποίηση όσων σχεδιάσαμε, και στην εφαρμογή όσων έχουμε αποφασίσει ή διαταχθεί για την εκτέλεση της αποστολής.

Είμαι σίγουρος ότι οι υπεύθυνοι, αλλά και ο καθένας ατομικά, δεν θα αφήσουν ανεκμετάλλευτη αυτή την ευκαιρία ατομικής και συλλογικής βελτίωσης γνώσεων, δεξιοτήτων, λειτουργιών, οργάνωσης, διάταξης, σχεδίων και διαταγών γιατί πρέπει να περιμένουμε ότι συγχρόνως με τους σίγουρους και επάξιους πανηγυρισμούς μας για την αντιμετώπιση της πανδημίας, θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε την απειλή της επόμενης φάσης της τουρκικής επιθετικότητας.

**Στρατηγός Μιχαήλ Δημητρίου Κωσταράκος, Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ.
π. Πρόεδρος της Στρατιωτικής Επιτροπής της ΕΕ.**